

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.030
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.030 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки на підставі прилюдного захисту дисертації Бахтіної Анни Олегівни «Полілатеральність *емої* в комп'ютерному бутті (на матеріалі сучасних європейських мов)» за спеціальністю 035 Філологія 22 серпня 2023 року.

Бахтіна Анна Олегівна, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Київський університет імені Бориса Грінченка за спеціальністю «Філологія».

З 2018 року й дотепер працює викладачем кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію виконано у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Махачашвілі Русудан Кирилевна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Здобувачка має наукові результати дисертації висвітлено у 8 наукових публікаціях, із них – 1 одноосібна, 7 – у співавторстві: 3 – статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 1 стаття, опублікована у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, 4 – публікації, у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації.

1. Бахтіна А. Полілатеральність *емої* в комп'ютерному бутті як *Sein für anderes* («буття-для-іншого») під час війни. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2023. № 99. С. 39-53. [https://doi.org/10.35433/philology.1\(99\).2023.39-53/](https://doi.org/10.35433/philology.1(99).2023.39-53/). ISSN 2663-7642; 2707-4463. Вебпосилання на видання <http://philology.visnyk.zu.edu.ua/>.

2. Махачашвілі Р. К., Бахтіна А. О. НАТЕ ЕМОЛІ в лінгвокриміналістичних експертизах: проблеми декодифікації смислу. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки. 2021. № (1(94)). С. 79-96. ISSN 2663-7642; 2707-4463. Вебпосилання на видання <http://philology.visnyk.zu.edu.ua/issue/view/14263/7710>.

3. Махачашвілі Р. К., Бахтіна А. О. Емпіричний метод у дослідженні полілатеральності емої. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2019. Т. 3. № 43. С. 141–144. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.3.34>. ISSN 2409-1154. Вебпосилання на видання <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=157/>.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Вінтонів Михайло Олексійович – доктор філологічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, завідувач кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва, побажання та зауваження:

1. Дослідження було би більш досконалим, якби термінологія, використана в назві роботи, була розглянута крізь призму українського словотвору та уніфікована не за латиницею, а за кирилицею, керуючись правилами української транслітерації.

2. Наскрізною лінією у дослідженні проходить гіпотеза лінгвістичної відносності Сепіра-Уорфа, якою пояснено диференціацію в перцепціях та інтерпретаціях мови емої. Ця гіпотеза неоднозначно потрактована в лінгвістичних студіях, тому варто було більше уваги приділити теоретичним положенням цієї гіпотези, чіткішої аргументації щодо доцільності гіпотези Сепіра-Уорфа в аналізі мови емої. Усе це, на наш погляд, зумовило б розуміння того, як гіпотеза лінгвістичної відносності валідується й верифікується на прикладі штучної мови емої, яка є універсальною та міжнародною.

3. Робота була би досконалішою за умов більш уважного підходу до стилістичних моментів тексту.

4. У роботі наявні окремі пунктуаційні (с. 12 та ін.), мовні огріхи й одруки (с.37, с. 127 та ін.); деталізації вимагає цитування першоджерел (зокрема наведено цитату, а покликання подано на всю працю автора: див. с. 35, с.37); наявні недогляди в оформленні списку використаних джерел, його варто уніфікувати.

Боса Віта Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Київський університет імені Бориса Грінченка, доцент кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Факультету романо-германської філології, побажання та зауваження:

1. З огляду на різнобічно представлені у дисертаційному дослідженні експерименти, було би доцільно систематизувати їхні причинно-наслідкові зв'язки.

2. Робота мала би більшу обґрунтованість специфіки об'єкта дослідження, якби було пояснено логіку прописування певних термінів роботи латиницею.

Лазебна Наталія Валеріївна – доктор філологічних наук, доцент, Вюрцбурзький університет ім. Юліуса Максиміліана, науковий співробітник з дидактики англійської мови, побажання та зауваження:

1. Варто наголосити на тому, що робота є цілковито новаторською, оскільки явище симбіозу природних та штучних мов є нагальним питанням зараз, яке аналізується з різних перспектив, і залучений міждисциплінарний підхід із такою яскравою експериментальною базою – це дуже вагомий доробок у цій сфері, адже важко насправді розмежувати теоретичний базис та емпіричний, проте дисертантка впоралася з цим дуже вдало.

2. Зауважимо, що акцент дисертантки на використання мови емої у мовленнєвих актах свідчить про те, що лінгвістика переходить уже певні кордони, а тому в майбутньому дослідження із цифрової гуманітаристики, а саме розвиток корпусів із невербалістики, можливо, стане й подальшим науковим інтересом дисертантки.

3. Аналізуючи літературні джерела і подаючи посилання на них, варто звертати увагу на час написання праці, а не лише на алфавітне розташування у списку джерел: у такий спосіб можна простежити розвиток наукової думки,

що дуже важливо з урахуванням розвитку наукової думки в галузі філософії, мовознавства та – особливо – філософії мови.

Приходченко Олександра Олексіївна, кандидат філологічних наук, доцент, Запорізький національний університет, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування, побажання та зауваження:

1. Актуальність роботи підтверджується її науковою новизною, застосуванням науки логіки для верифікації експериментів, а тому перспективою дослідження вважаємо проведення й інших багатовекторних експериментів.

2. Термінологічний апарат, описаний у п. 1.5 (стор. 79-82) доречно було б подати у вигляді окремого словника термінів.

3. Перенасичений іншомовними термінами текст дисертації може бути більш читабельним за умови, що слова були би замінені на українськомовні відповідники.

4. Таблиці (стор. 105, 110-115, 119-120, 124, 128-131) було б доцільно винести в додатки та подати коментарі або пояснення до них.

Колесник Олександр Сергійович – доктор філологічних наук, професор, Київський університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри германської філології Факультету романо-германської філології, побажання:

1. Ми усі живемо в епоху макротрансформацій, відтак переходимо з однієї іпостасі до іншої – від буття до комп'ютерного буття. А тому ми є свідками початку своєрідних «сутінків» природних мовних систем. У цьому випадку йдеться про заміну одного коду іншим, і про те, що в когнітивних науках називається фундаментальною когнітивною операцією редукції, що значною мірою домінує у мисленні, категоризації світу і його вербалізації. І мова еможі – це спроба замінити природну мову. Ми рухаємося в тому напрямку, де певна суспільна група домінуватиме, а переважна більшість населення буде мислити спрощено, за допомогою згорнутого коду, та виконувати набір очікуваних функцій. І еможі – це якраз зручний код для такого собі редукованого, «за архівованого», стиснутого варіанту виду *Sapiens*, який буде вправно клацати по клавішах пристрою, але не буде мислити.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.030 присуджує Бахтіній Анні Олегівні ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.030

Олександр КОЛЕСНИК